

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I N F O R M A C I J A

**O SEKTORU LEASINGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE
30.9.2010.**

Sarajevo, studeni 2010.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje leasing društava	4
2. SUDIONICI NA TRŽIŠTU.....	5
2.1. Broj leasing društava	5
2.2. Vlasnička struktura.....	5
2.3. Broj zaposlenih u leasing društvima	5
3. STRUKTURA BILANCE STANJA	6
3.1. Struktura aktive	6
3.2. Kvaliteta aktive	9
3.3. Izvanbilančna evidencija – otpisana potraživanja	10
3.4. Plasmani prema broju ugovora i predmetu leasinga.....	11
3.5. Pojedinačno tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora	14
3.6. Struktura pasive.....	15
3.7. Izvori financiranja	15
3.8. Kapital i rezerve	16
4. FINANCIJSKI REZULTAT POSLOVANJA.....	17
5. PONDERIRANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE	19
6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	20
7. PRILOZI.....	22
Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima.....	22
Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava.....	23
Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava sa 30.9.2010.	24
Prilog 4. Pregled rezervi za FL leasing društava sa 30.9.2010.	24
Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja po razdobljima.....	25
Prilog 6. Osnovni pokazatelji poslovanja.....	26
Prilog 7. Konsolidirana bilanca uspjeha po razdobljima.....	26
Prilog 8. Rangiranje bilančne sume.....	27

1. UVOD

Poslovanje leasing društava u Federaciji BiH je regulirano Zakonom o leasingu koji je stupio na snagu 3. siječnja 2009. („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 85/08 i 39/09). Zakonom se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada leasing društava, prava i obveze subjekata u poslovima leasinga, upravljanje rizicima, financijsko izvješćivanje i nadzor nad poslovanjem leasing društava.

U skladu s odredbama ovoga zakona, leasing društva na teritoriju Federacije BiH su bila obvezna uskladiti svoje poslovanje, odnosno od Agencije za bankarstvo Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Agencija) dobiti dozvolu za obavljanje poslova leasinga u roku od 12 mjeseci. Svih osam leasing društava, koliko ih posluje u Federaciji BiH, tijekom prvog kvartala 2010. godine završilo je postupak usklađivanja sa Zakonom o leasingu, te je Agencija izdala rješenja o odobrenju za obavljanje poslova leasinga.

Negativni efekti globalne ekonomske i financijske krize su krajem 2008. godine zaustavili ekspanziju rasta leasing društava, koja je doživjela svoj vrhunac u razdoblju od 2006. do 2008. godine.

U prvih devet mjeseci 2010. godine zabilježena je daljnja kontrakcija poslovnih aktivnosti leasing društava u Federaciji BiH u odnosu na razdoblja maksimalne ekspanzije leasing industrije u Federaciji BiH (2006-2008). Bilančna suma sektora leasinga na dan 30.9.2010. iznosila je 1.231 milijuna KM što je za 12,7% manje u odnosu na 31.12.2009. Detaljnijom analizom trenda pada ukupne bilančne sume dolazi se do zaključka da je trend pada tijekom 2010. godine (promatrano po kvartalima) u odnosu na 31.12.2009. znatno manji u trećem kvartalu u odnosu na prethodna dva kvartala.

Navedene činjenice, kao i druge informacije o sektoru leasinga u Federaciji BiH, ukazuju na zaključak da leasing društva postepeno prilagođavaju poslovanje trenutnoj tržišnoj situaciji u okruženju u kojem obavljaju poslovne aktivnosti. Značajan pad bilančne sume u prvom i drugom kvartalu je uvjetovan primjenom *Odluke o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima leasing društva* koju su leasing društva u Federaciji BiH dočekala prilično nespremno u kontekstu definiranja internih politika naplate dospjelih potraživanja. U ovom segmentu je također krajem trećeg kvartala usporen negativan trend.

Neophodno je spomenuti činjenicu da lošu financijsku sliku ukupnog sektora uglavnom generira loš financijski položaj jednog leasing društva. Spomenuto društvo je, promatrano u kumulativu, uzrokovalo gubitak veći od iznosa kapitala (što je još izraženije ukoliko se društvo pojedinačno promatra). Poslovanje navedenog društva je pod posebnom pažnjom Agencije i tijekom četvrtog kvartala će se zajedno s vlasnikom navedenog društva pokušati pronaći prihvatljivo rješenje za sanaciju i prevladavanje postojećeg problema. Ukoliko se bilančne pozicije navedenog društva isključe iz kumulativa, preostali dio sektora leasinga dobiva znatno drugačiju sliku (ukupni kapital je 40,4 milijuna KM, neto gubitaka 13,4 milijuna KM, koeficijent rezervi / prosječna aktiva po razdoblju u 2,86%).

S obzirom da su negativni trendovi blago usporeni još uvijek ne predstavljaju činjenicu da je kriza unutar leasing sektora zaustavljena, kao niti da je potražnja za leasing proizvodima značajno povećana u odnosu na prethodna razdoblja. Navedene činjenice ukazuju na blagu

stagnaciju negativnih trendova i transformaciju poslovanja leasing sektora. Još uvijek u poslovanju leasing sektora dominira smanjenje izvora financiranja, povećanje troškova rezervi, povećanje otpisanih potraživanja (dominiraju otpisi po osnovi potraživanja iz zajma), a što ima za posljedicu ostvarenje gubitaka kod pet leasing društava. Dodatno, ukupan gubitak sektora leasinga (86,2 milijuna KM) je premašio iznos temeljnog kapitala leasing društava, te je ukupan kapital sektora na kraju trećeg kvartala negativan (-8,5 milijuna KM). Za potpuni oporavak je potrebno dulje razdoblje, kao i oživljavanje poslovnih aktivnosti u realnom sektoru BiH.

Tijekom trećeg kvartala 2010. godine, Udruga društava za leasing u BiH je ispred leasing društava uputila inicijativu Upravnom odboru Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, za izmjenu i dopunu Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost, kojom bi se kamata koja se zaračunava po ugovorima o financijskom leasingu isključila iz osnovice za obračun PDV-a, čime bi se povećala konkurentnost financijskog leasinga kao proizvoda u odnosu na bankarske kredite.

Agencija kao regulatorna institucija koja obavlja superviziju (nadzor) leasing društava, sačinila je Informaciju o sektoru leasinga u Federaciji BiH (stanje 30.9.2010.) na temelju analiza izvješća o poslovanju koje leasing društva dostavljaju Agenciji na kvartalnoj i mjesečnoj osnovi (posredni – off site nadzor poslovanja). Tijekom trećeg kvartala je obavljen i neposredni nadzor jednog leasing društva.

Podaci u Informaciji o financijskom volumenu, broju ugovora i tržišnom učešću su preuzeti od Udruge društava za leasing u Bosni i Hercegovini. Financijski pokazatelji u Informaciji koji se odnose na 2008. i 2009. godinu su preuzeti iz godišnjih revidiranih financijskih izvješća leasing društava urađenih od strane eksternih revizora.

1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje leasing društava

Na temelju Zakona o leasingu, izdavanje dozvola za osnivanje kao i poslovanje leasing društava detaljno je uređeno podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od strane Upravnog odbora Agencije, objavljenim u “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 46/09.

Odluke Agencije kojima je definirano osnivanje-izdavanje dozvola za rad i poslovanje leasing društava su:

1. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova leasinga,
2. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje saglasnosti leasing društvu,
3. Odluka o minimalnim standardima aktivnosti leasing društava na sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti,
4. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o financijskom leasingu,
5. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanja leasing naknade po ugovoru o operativnom leasingu,
6. Odluka o obliku i sadržaju izvještaja koje leasing društva dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i rokovima izvještavanja,

7. Odluka o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima leasing društva,
8. Odluka o nadzoru leasing društava i
9. Odluka o naknadama koje leasing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH.

Agencija je izdala Uputu za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom leasingu i Uputu za izradu izvješća leasing društava. Također, planirana je dopuna pojedinih postojećih odluka do kraja 2010. godine.

2. SUDIONICI NA TRŽIŠTU

2.1. Broj leasing društava

Na dan 30. rujna 2010. u Federaciji BiH nije došlo do promjene broja leasing društva koja imaju dozvolu za obavljanje leasing poslova. Ukupno 8 leasing društava registriranih u Federaciji BiH obavlja poslovne aktivnosti u 33 podružnice od kojih se 28 podružnica nalazi u Federaciji BiH i 5 u RS. Navedene podružnice u RS-u su u vlasništvu tri leasing društva iz Federacije BiH. U trećem kvartalu 2010. godine je započeta procedura otvaranja još jedne podružnice u RS. Leasing društva licencirana za obavljanje poslova leasinga su:

1. ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo,
2. Euroleasing d.d. Mostar,
3. Hypo Alpe Adria Leasing d.o.o. Sarajevo,
4. NLB Leasing d.o.o. Sarajevo,
5. Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo,
6. S-Leasing d.o.o. Sarajevo,
7. UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo i
8. VB Leasing d.o.o. Sarajevo.

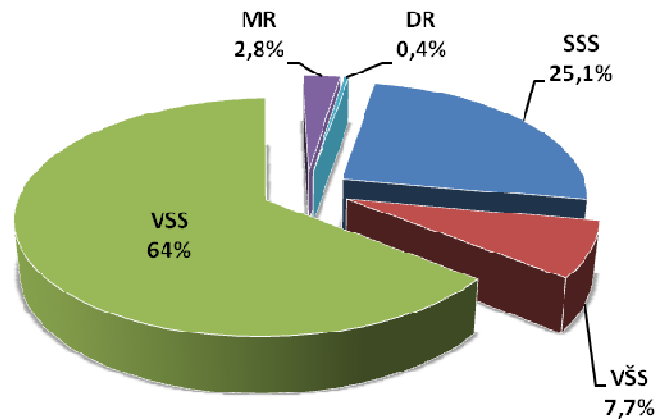
2.2. Vlasnička struktura

Od osam leasing društava, 3 leasing društva se nalaze u 100% vlasništvu nerezidentnih matičnih kuća, dok se četiri leasing društva nalaze u većinskom vlasništvu svojih nerezidentnih matičnih kuća i/ili domaćih banaka osnovanih stranim kapitalom. Jedno leasing društvo se nalazi u većinskom vlasništvu rezidenta.

2.3. Broj zaposlenih u leasing društvima

Na dan 30. rujna 2010. u leasing društvima Federacije BiH nije došlo do znatne promjene kada je u pitanju kadrovska struktura i broj zaposlenih. Ukupno je zaposleno 247 djelatnika što je za jednog zaposlenog manje u odnosu na 30. lipnja 2010. Kvalifikacijska struktura sa 30. rujnom 2010. je: 1 doktor znanosti, 7 magistara, 158 sa VSS-visokom stručnom spremom, 19 sa VŠS-višom školskom spremom i 62 zaposlena sa SSS-srednjom stručnom spremom. Navedenim zaključujemo da je kvalifikacijska struktura zaposlenih u sektoru leasinga ostala na zadovoljavajućoj razini.

Grafikon 1. Kvalifikacijska struktura u sektoru leasinga

Kada je u pitanju efikasnost zaposlenih prilikom ocjene performansi leasing društva, koristi se omjer aktive i broja zaposlenih (aktiva po zaposlenom). Na dan 30. rujna 2010. na razini sektora leasinga na svakog zaposlenog se odnosi 4,9 milijuna KM aktive (30. lipnja 2010. - 5,1 milijuna KM, 31. ožujka 2010. - 5,4 milijuna KM po zaposlenom). Istovremeno, na dan 30. rujna 2010., u sektoru mikrokreditnih organizacija i fondacija ovaj pokazatelj je iznosio 374 tisuće KM aktive po zaposlenom, a bankarski sektor 2 milijuna KM po zaposlenom.

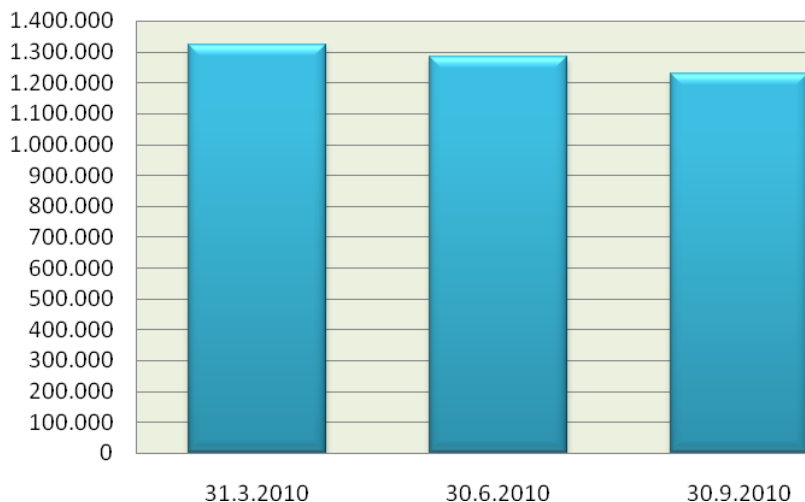
3. STRUKTURA BILANCE STANJA

3.1. Struktura aktive

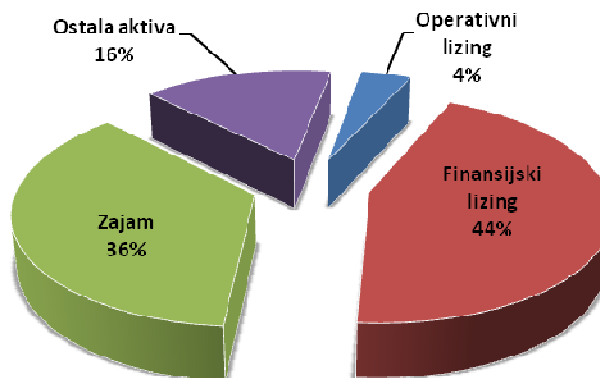
Ukupna aktiva sektora leasinga u Federaciji BiH na dan 30. rujna 2010. je iznosila 1.231 milijun KM, što je za 180 milijuna KM ili 12,7% manje u odnosu na 31. prosinca 2009. Na dan 30. rujna 2010., 73% od ukupne aktive leasing društava se odnosi na tri leasing društva.

Promatrano pojedinačno aktivu po leasing društvima, u trećem kvartalu 2010. godine, četiri leasing društva su zabilježila porast bilančne sume u odnosu na prethodni kvartal.

Grafikon 2. Konsolidirana aktiva sektora leasinga (u 000 KM)

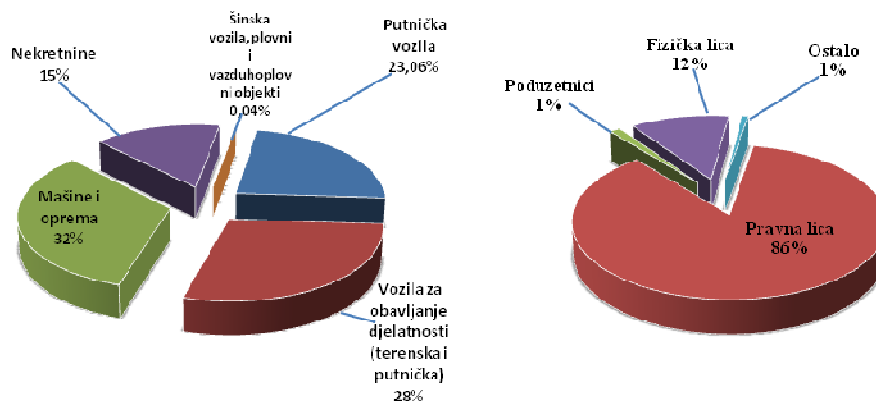

Grafikon 3. Struktura ukupne aktive sektora leasinga na dan 30. rujna 2010.

Najznačajnije učešće u strukturi ukupne aktive imala su neto potraživanja po osnovi finansijskog leasinga koja iznose 547,6 milijuna KM, što predstavlja 44% aktive sektora leasinga. U odnosu na 30. lipanj 2010., neto potraživanja po osnovi finansijskog leasinga su smanjena za 0,11%, dok su u odnosu na 31. prosinac 2009. smanjena za 4,4%. Smanjenje neto potraživanja je uzrokovano porastom rezervi za gubitke formiranim po osnovi finansijskog leasinga. Ukoliko se promatraju bruto potraživanja po osnovi finansijskog leasinga u odnosu na 30. lipanj 2010., evidentan je rast od 1,16%. Blagi rast na nivou je rezultat povećanog iznosa novih plasmana u trećem kvartalu 2010. godine, a što je detaljnije prikazano u dijelu Informacije 3.4. Plasmani prema predmetu leasinga i broju ugovora.

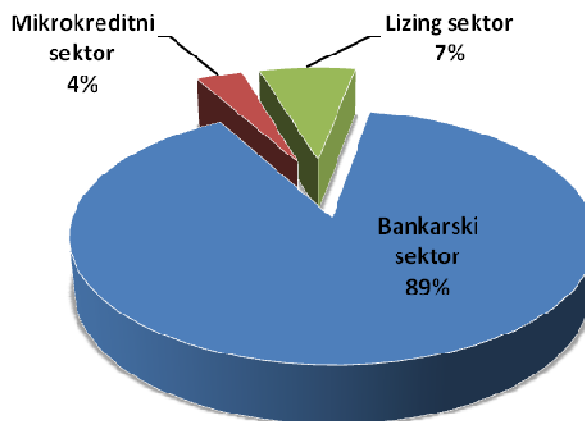
Grafikon 4. Struktura finansijskog leasinga prema predmetu i korisniku leasinga na dan 30.9.2010.

U strukturi ukupne aktive leasing društava na dan 30. rujna 2010., 440 milijuna KM ili 36% predstavljaju neto potraživanja po osnovi zajma. U usporedbi s prethodnim kvartalom kada su neto potraživanja po osnovi zajma iznosila 504 milijuna KM, došlo je do smanjenja od 13% što je uzrokovano formiranjem novih otpisa potraživanja po osnovi zajma i povećanih rezervi za zajmove tijekom trećeg kvartala 2010. godine. U strukturi ukupne aktive zajmovi će ostati u bilancama leasing društava dok ne isteknu rokovi na koje su odobreni.

U strukturi bilančne sume finansijskog sektora (ukupna aktiva banaka, leasing društava, MKO i MKF), na sektor leasinga odnosi se 7%, na bankarski sektor odnosi se 89% i 4% bilančne sume se odnosi na mikrokreditni sektor.

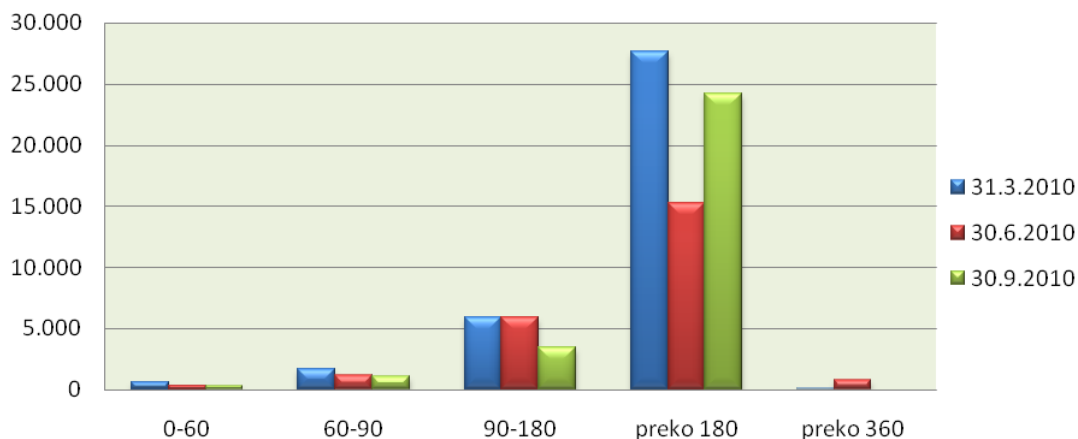
Grafikon 5. Struktura finansijskog sektora na dan 30.9.2010.

3.2. Kvaliteta aktive

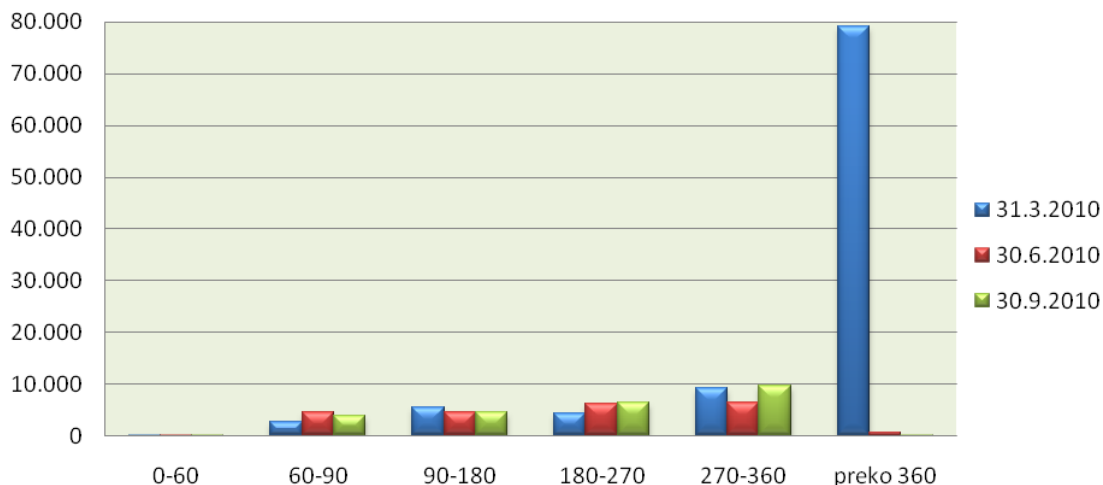
Rezerve za gubitke po finansijskom leasingu na dan 30. rujna 2010. iskazana su u iznosu od 29,1 milijun KM, što predstavlja povećanje za 24% (5,6 milijuna KM) u odnosu na 30. lipanj 2010. Uzrok povećanja rezervi za gubitke po finansijskom leasingu u trećem kvartalu 2010. godine u odnosu na drugi kvartal, je povećanje potraživanja od čijeg je dospijea proteklo više od 180 dana.

Grafikon 6. Rezerve za finansijski leasing prema danima kašnjenja u 2010. godini (u 000 KM)

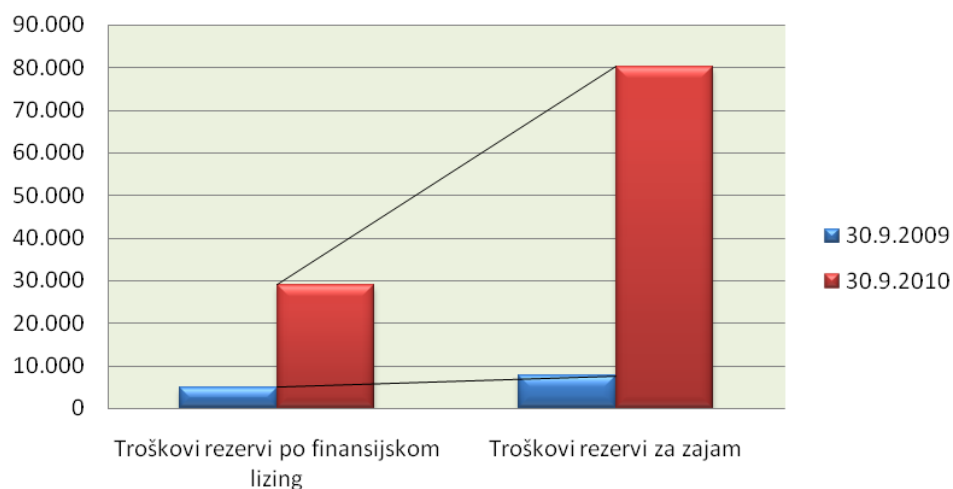
Rezerve za zajmove-kredite na dan 30. rujna 2010. su iznosila 24,6 milijuna KM i povećana su za 11% (2,4 milijuna KM) u odnosu na 30. lipanj 2010. U odnosu na 31. ožujak 2010., uslijed otpisa potraživanja, rezerve za zajmove-kredite su smanjene za 75% (76,1 milijuna KM). Naime, tijekom prvog kvartala je evidentno da leasing društva nisu formirala otpise potraživanja dospjelih preko 360 dana, te je navedena činjenica uzrokovala izvještajni nesklad i nelogičnost. Do povećanja rezervi u trećem kvartalu u odnosu na drugi kvartal 2010. godine je došlo uslijed povećanja iznosa potraživanja od čijeg je dospijea proteklo od 270-360 dana.

Grafikon 7. Rezerve za zajmove prema danima kašnjenja (u 000 KM)

Uzrok visokog nivoa rezervi i otpisanih potraživanja, odnosno visokog učešća rezervi u ukupnoj aktivi leasing društava je činjenica da leasing društva nisu dovoljno izdvajala rezervi za gubitke zbog pogoršanja kvalitete aktive u razdobljima prije obveze primjene Odluke o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanja rizicima leasing društva, te nisu vršila otpis sumnjivih i spornih potraživanja. Također značajan utjecaj na otežanu naplatu potraživanja financiranih putem leasinga ima i smanjenje ekonomskih aktivnosti gospodarskih društava u BiH i nelikvidnost realnog sektora u BiH.

Grafikon 8. Troškovi rezervi za gubitke za finansijski leasing i zajam (u 000 KM)

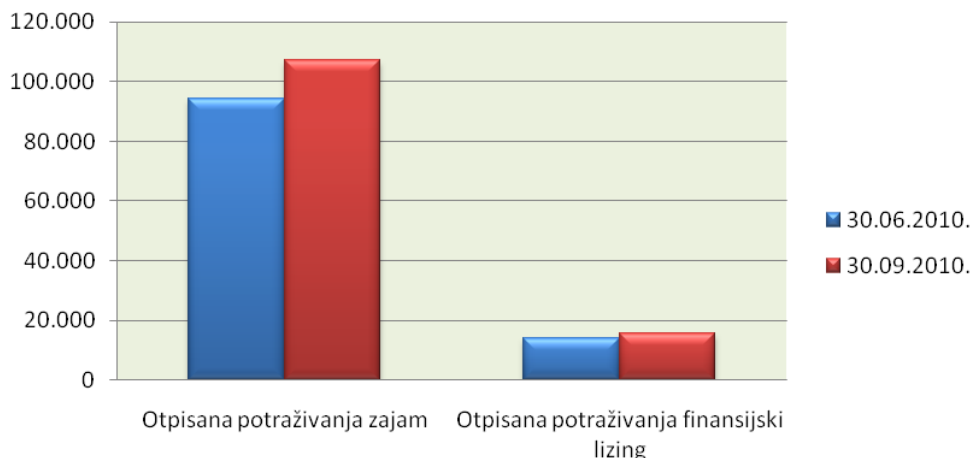

3.3. Izvanbilančna evidencija – otpisana potraživanja

Ukupna otpisana potraživanja (izvanbilančna evidencija) na dan 30. rujna 2010. iznosila su 123,1 milijuna KM. Od navedenog iznosa, 87% ili 107,3 milijuna KM se odnosi na otpise potraživanja po osnovi zajma. U strukturi otpisa po osnovi zajma, 90% otpisa je formiralo jedno leasing društvo. Od ukupnog iznosa otpisa po osnovi zajma, 99% su otpisi formirani tijekom 2010. godine.

U strukturi ukupno otpisanih potraživanja, 13% ili 15,7 milijuna KM se odnosi na potraživanja po finansijskom leasingu od čega se 87% odnosi na otpise formirane od strane 3 leasing društva. Od ukupnog iznosa otpisa po osnovi finansijskog leasinga, 77% su otpisi formirani tijekom 2010. godine.

Grafikon 9. Otpisana potraživanja za zajam i finansijski leasing (u 000 KM)

3.4. Plasmani prema broju ugovora i predmetu leasinga

Na kraju trećeg kvartala 2010. godine, ukupan iznos financiranja tijekom 2010. godine putem leasinga iznosi 161,1 milijun KM i odnosi se na 4.030 aktiviranih leasing ugovora.

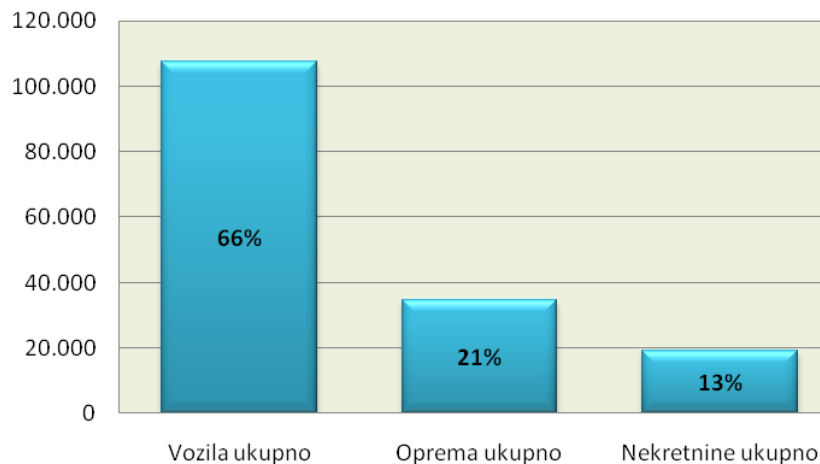
Ukupan iznos financiranja u trećem kvartalu 2010. godine, iznosio je 62,7 milijuna KM što predstavlja povećanje od 21,7% u odnosu na drugi kvartal 2010. godine i 33,6% u odnosu na prvi kvartal 2010. godine. Broj aktiviranih ugovora u trećem kvartalu 2010. godine je 1.537 što predstavlja povećanje od 12,6% u odnosu na drugi kvartal 2010. godine i 36,2% povećanje u odnosu na prvi kvartal 2010. godine. Trend rasta broja ugovora i iznosa financiranja predstavljaju povećanje potražnje za financiranje putem leasinga kao i aktivnijim djelovanjem leasing društava na BiH tržištu.

Najvećim iznosom od 107,5 milijuna KM su financirana vozila, 34,5 milijuna KM je financirana oprema i 19 milijuna KM su financirane nekretnine.

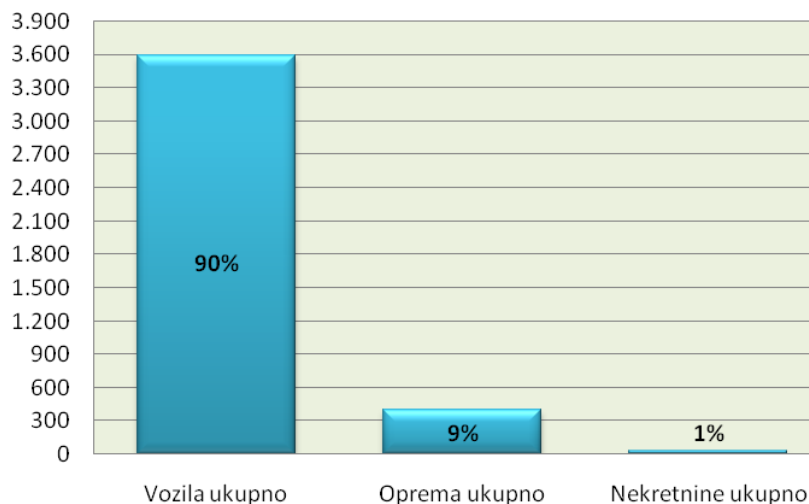
Tablica 1. Pregled financiranja putem leasinga u prvih devet mjeseci 2010. godine

Leasing ugovori prema predmetu leasinga	I KVARTAL		II KVARTAL		III KVARTAL		UKUPNO	
	Financijski volumen (000 KM)	Broj ugovora	Financijski volumen (000 KM)	Broj ugovora	Financijski volumen (000 KM)	Broj ugovora	Financijski volumen (000 KM)	Broj ugovora
Putnički automobili	14.839	586	21.813	891	21.469	1.006	58.121	2.483
Dostavna vozila	3.978	220	2.832	134	2.940	131	9.750	485
Kamioni i prikolice	9.239	149	11.201	183	14.311	218	34.751	550
Ostalo	581	20	1.840	25	2.514	30	4.935	75
VOZILA UKUPNO	28.637	975	37.687	1.233	41.233	1.385	107.557	3.593
Mašine i ind.oprema	6.319	31	5.610	41	3.772	61	15.701	133
Građevinske mašine	2.940	31	3.602	37	5.993	45	12.535	113
IT i business oprema	0	0	0	0	254	6	254	6
Ostalo	1.371	80	1.592	46	3.116	24	6.079	150
Lager	0	0	0	0	0	0	0	0
OPREMA UKUPNO	10.630	142	10.804	124	13.135	136	34.569	402
Industrijske i poslovne zgrade	7.387	8	2.672	4	7.671	8	17.730	20
Stambene zgrade	260	3	364	4	675	8	1.299	15
Hoteli i ugostiteljski objekti	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostalo	0	0	0	0	0	0	0	0
NEKRETNINE UKUPNO	7.647	11	3.036	8	8.345	16	19.029	35
UKUPNO	46.914	1.128	51.527	1.365	62.714	1.537	161.155	4.030

Grafikon 10. Financijski volumen prema predmetu financiranja za devet mjeseci 2010. godine (u 000 KM)

Grafikon 11. Broj ugovora prema predmetu financiranja za prvih devet mjeseci 2010. godine (u 000 KM)

Promatrano u trećem kvartalu u 2010. godine, ukupno je aktivirano 1.385 ugovora kojim su financirana vozila u iznosu od 41,2 milijuna KM, što predstavlja 90% od ukupnog broja aktiviranih ugovora i 66 % od ukupnog financijskog volumena. Financijski volumen kojim je financirana oprema zauzima 21% od ukupnog financijskog volumena i 9% od ukupnog broja ugovora aktiviranih u trećem kvartalu 2010. godine. Nekretnine zauzimaju 13% od ukupnog financijskog volumena i 1% od ukupnog broja aktiviranih ugovora u trećem kvartalu 2010. godine.

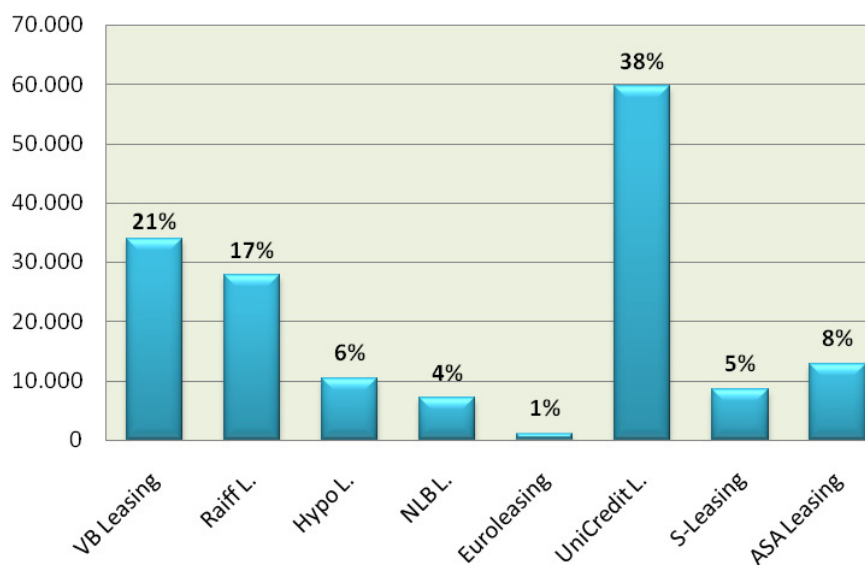
Tablica 2. Pregled financiranja i tržišno učešće prema predmetu financiranja za treći kvartal 2010. godine

Leasing ugovori prema predmetu leasinga	Financijski volumen (000 KM)	Broj ugovora	Tržišno učešće fin. volumen %	Tržišno učešće broj ugovora %
Putnički automobili	21.469	1.006	52%	73%
Dostavna vozila	2.940	131	7%	9%
Kamioni i prikolice	14.311	218	35%	16%
Ostalo	2.514	30	6%	2%
VOZILA UKUPNO	41.233	1.385	66%	90%
Mašine i ind.oprema	3.772	61	28%	45%
Građevinske mašine	5.993	45	46%	33%
IT i business oprema	254	6	2%	4%
Ostalo	3.116	24	24%	18%
Lager	0	0	0%	0%
OPREMA UKUPNO	13.135	136	21%	9%
Industrijske i poslovne zgrade	7.671	8	92%	50%
Stambene zgrade	675	8	8%	50%
Hoteli i ugostiteljski objekti	0	0	0%	0%
Ostalo	0	0	0%	0%
NEKRETNINE UKUPNO	8.345	16	13%	1%
UKUPNO	62.714	1.537		

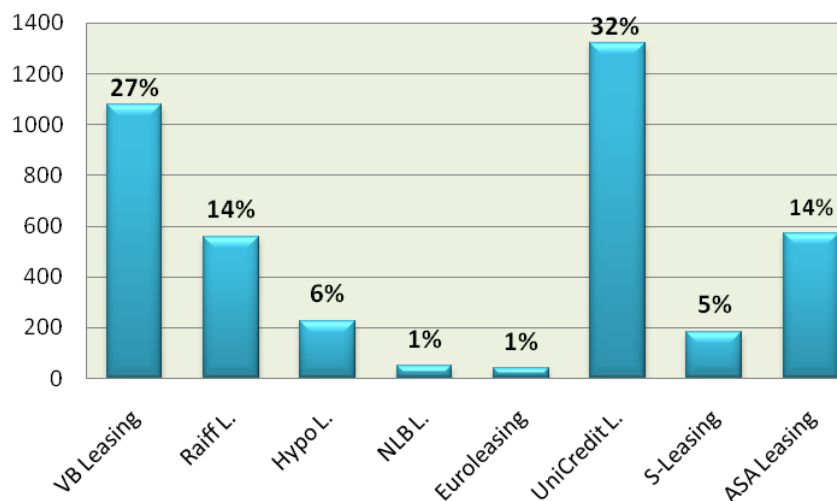
3.5. Pojedinačno tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora

U trećem kvartalu 2010. godine, tri leasing društva su realizirala 76% od ukupnog finansijskog volumena i 73% od ukupnog broja aktiviranih ugovora.

Grafikon 12. Tržišno učešće prema volumenu za prvih devet mjeseci 2010. godine (u 000 KM)

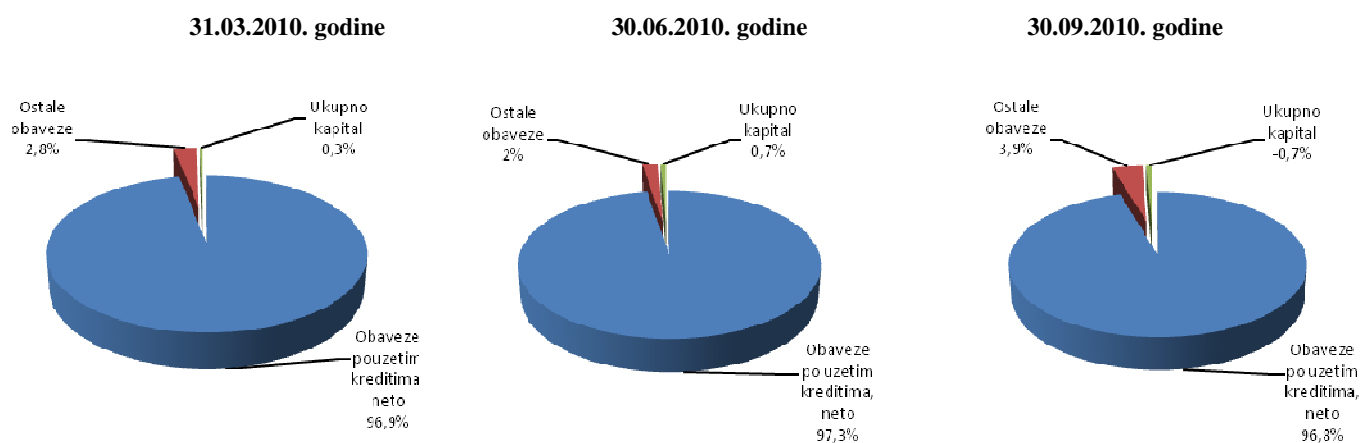
Grafikon 13. Tržišno učešće po broju ugovora za prvih devet mjeseci 2010. godine

3.6. Struktura pasive

U trećem kvartalu 2010. godine nije došlo do značajnih izmjena kada su u pitanju obveze po uzetim kreditima. Obveze po uzetim kreditima i dalje čine 97% ukupne pasive leasing društava. Dugoročne obveze po uzetim kreditima u trećem kvartalu 2010. godine, kao i u drugom kvartalu 2010. godine čine 95% ukupnih obveza po kreditima. Ukupne obveze po kreditima smanjene su za 2,8% u odnosu na 30. lipanj 2010., odnosno 9% u odnosu na 31. prosinac 2009. Smanjenje je nastupilo uslijed otplate postojećih kreditnih linija leasing društava kao i smanjenim kreditnim aktivnostima. Također, otežani uslovi prilikom zaduženja na tržištu novca su uzrokovali smanjenje obveza po kreditima leasing društava, tako da leasing društva nisu sklapala nove kreditne aranžmane.

Grafikon 14. Struktura pasive u 2010. godini po kvartalima

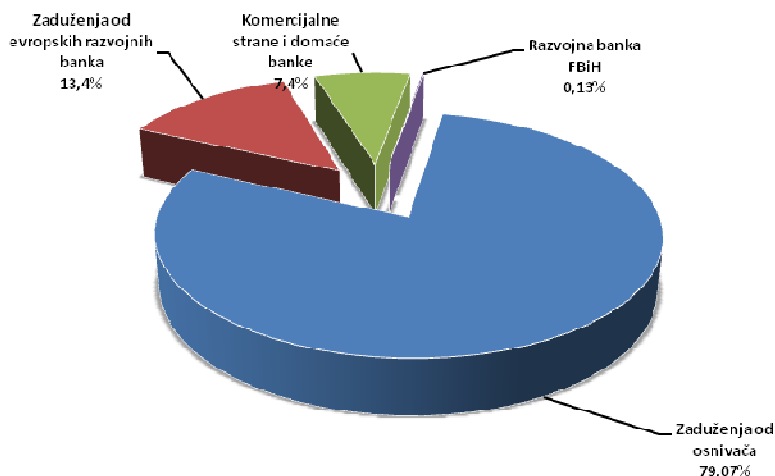
3.7. Izvori financiranja

Struktura izvora financiranja sa 30.9.2010. je slična strukturi izvora financiranja sa 30.6.2010. uz blagi trend povećanja zaduženja kod osnivača leasing društava. U strukturi izvora financiranja, 79,07% se odnosi na zaduženja od osnivača ili povezanih osoba osnivača, dok se 13,4% odnosi na zaduženja od europskih razvojnih banaka (EIB, EBRD, CEDB, DEG itd.). Sredstva od ovih banaka su po prirodi namjenska i uglavnom se odnose na razvoj srednjih i malih poduzeća, a osigurana su bankarskim garancijama izdanim od strane matičnih banaka ili njihovih holding kompanija. Zbog lošijeg stanja u poslovanju leasing društava, zaduženje kod europskih razvojnih banaka je otežano. Također, u strukturi izvora financiranja 7,4% se odnosi na komercijalne strane i domaće banke, dok se 0,13% odnosi na domaću razvojnu banku (Razvojna banka Federacije BiH).

Ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa koju leasing društva plaćaju na izvore sredstava za prvih devet mjeseci 2010. godine je 3,57% na godišnjoj razini (kamatna stopa izračunata na bazi prosječnog stanja uzetih kredita i troška po osnovi kamate za prvih devet mjeseci 2010. godine). Ponderirana kamatna stopa koju društva plaćaju na izvore sredstava u

2009. godini (preračunato na isti način kao za prvih devet mjeseci 2010. godine) je iznosila 4,33% godišnje. Pad je uzrokovan smanjenjem referentnih kamatnih stopa na tržištu novca.

Grafikon 15. Struktura izvora financiranja na dan 30.9.2010. godine

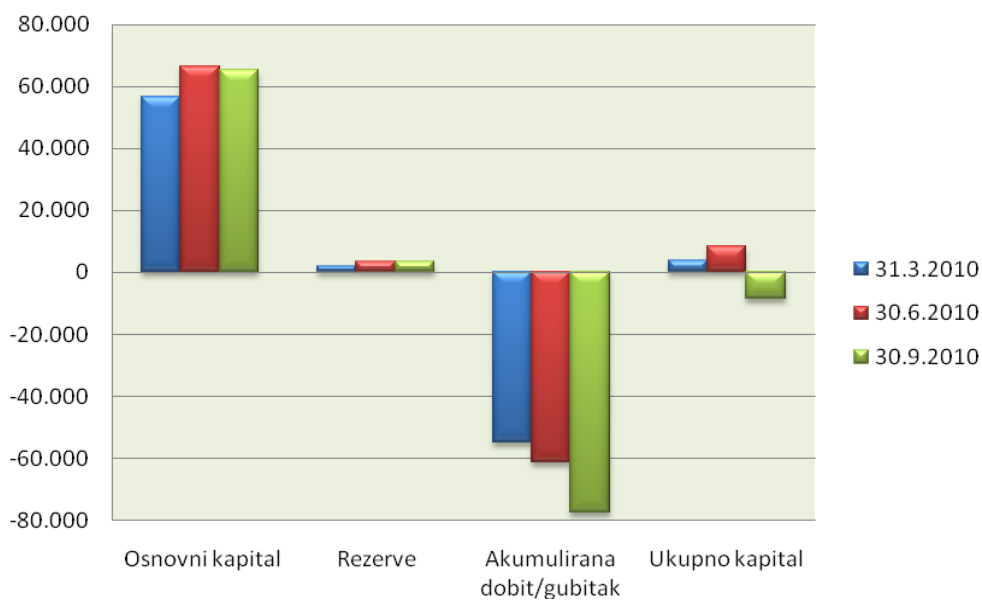

3.8. Kapital i rezerve

Na dan 30. rujna 2010., temeljni kapital leasing društava je iznosio 65,5 milijuna KM što je za 1,2% (850 tisuća KM) manje u odnosu na 30. lipanj 2010. Do smanjenja temeljnog kapitala je došlo kod jednog leasing društva jer je tijekom neposredne kontrole izvršene od strane kontrolora Agencije konstatirano da je odluka Skupštine leasing društva o smanjenju temeljnog kapitala pogrešno evidentirana i izvršenom korekcijom iznos je smanjen za 850 tisuća KM. Analizom je utvrđeno da se 85% temeljnog kapitala leasing društava odnosi na tri leasing društva.

Ukupni kapital leasing društava je u trećem kvartalu 2010. godine bio negativan u iznosu od 8,5 milijuna KM. Posljedica negativnog ukupnog kapitala su povećani iskazani gubici u trećem kvartalu 2010. godine.

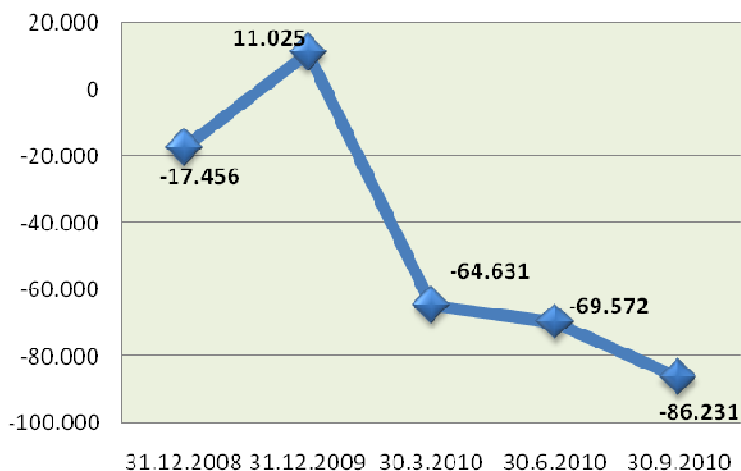
Grafikon 16. Pregled rezervi i kapitala za 2010. godinu (u 000 KM)

4. FINANCIJSKI REZULTAT POSLOVANJA

Na razini sektora leasinga u razdoblju od 1. siječnja do 30. rujna 2010., ostvaren je gubitak u iznosu od 86,2 milijuna KM, što predstavlja porast gubitka u iznosu od 16,6 milijuna KM u odnosu na 30. lipanj 2010. Dobit nakon oporezivanja ostvarila su tri leasing društva u iznosu od 1,5 milijuna KM, dok je gubitak iskazalo 5 leasing društava u iznosu od 87,7 milijuna KM.

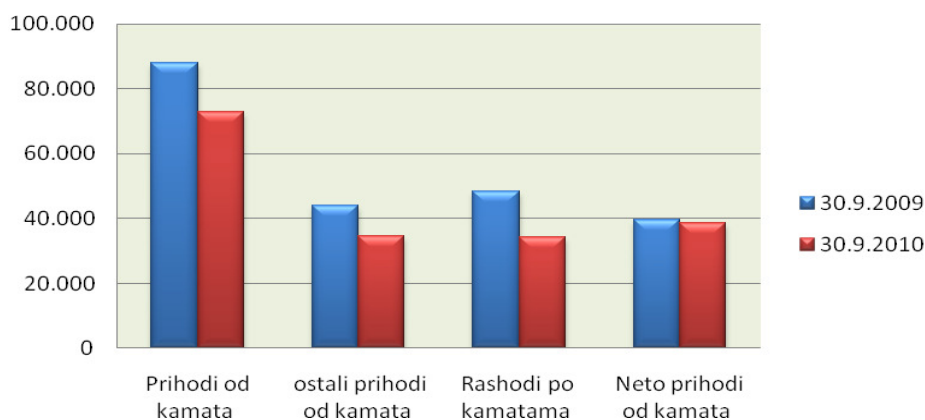
Grafikon 17. Pregled dobiti /gubitka za 2008, 2009 i tri kvartala 2010. godine (u 000 KM)

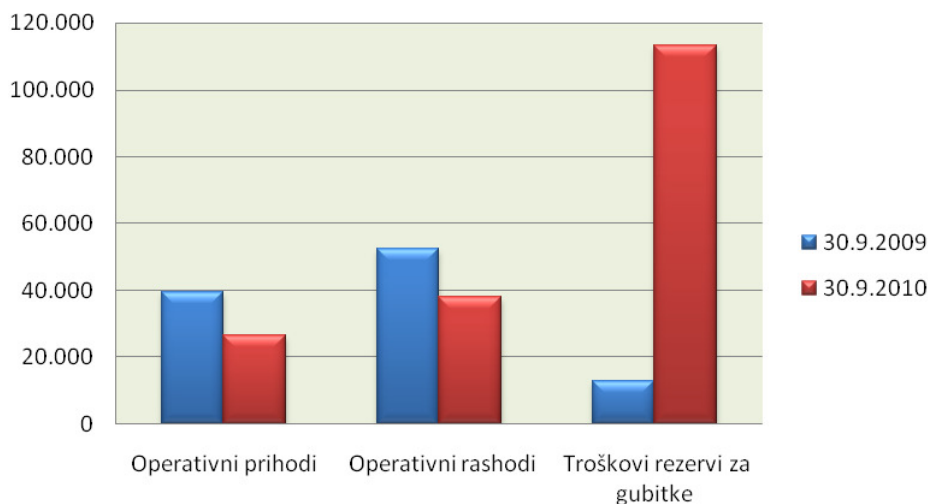
Prihodi od kamata po financijskom leasingu (prosjeak na mjesečnoj razini) u trećem kvartalu 2010. godine je ostao na istoj razini u odnosu na drugi kvartal 2010. godine. Ukupan neto prihod od kamata u trećem kvartalu 2010. godine je iznosio 38,6 milijuna KM, dok je 30. rujna 2009. ukupan neto prihod od kamata iznosio 39,4 milijuna KM što predstavlja smanjenje od 2%. Smanjena poslovna aktivnost leasing društava (novi plasmani) su

uzrokovali smanjenje prihoda od kamata. Ponderirana nominalna kamatna stopa na plasmane financijskog leasinga za prvih devet mjeseci 2010. godine je iznosila 8 % (izračunato na bazi prosječnih stanja i prihoda po osnovi kamate po financijskom leasingu), dok je u drugom kvartalu ponderirana nominalna kamatna stopa iznosila 8,61%. Na smanjenje ponderirane nominalne kamatne stope po financijskom leasingu uticalo je smanjenje referentnih kamatnih stopa na tržištu novca (EURIBOR i LIBOR), odnosno reprogrami ugovora o leasingu koji su izvršeni u trećem kvartalu 2010. godine.

Grafikon 18. Pregled financijskih prihoda i rashoda (u 000 KM)

Grafikon 19. Pregled operativnih prihoda i rashoda (u 000 KM)

U usporedbi s istim razdobljem prethodne godine, evidentan je pad kako operativnih prihoda tako i operativnih rashoda, što je uzrokovano manjim opsegom poslovanja i aktivnostima leasing društava na smanjenju operativnih rashoda kao jedne od mjera u razdobljima ekonomske krize. Povećanje troškova rezervi za gubitke je uzrokovano činjenicom da su leasing društva formirala nedovoljan iznos rezervi za gubitke u prethodnim razdobljima poslovanja, te su sa stupanjem na snagu Odluke o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima u leasing društava, većina društava u portfelju imala potraživanja s velikim brojem dana kašnjenja, što je uzrokovalo značajan iznos otpisa i povećanje troškova rezervi za gubitke.

5. PONDERIRANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

Efektivna kamatna stopa predstavlja stvarnu relativnu cijenu ugovora o leasingu, izražena na godišnjoj razini, iskazuje se u skladu s Odlukom o jedinstvenom načinu i metodi izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope za ugovore o financijskom leasingu.

Prosječna nominalna kamatna stopa u trećem kvartalu 2010. godine za kratkoročne ugovore o leasingu kretala se u rasponu od 7% do 9,05%, dok se efektivna kamatna stopa kretala u rasponu od 8,35% do 15,08%. Prosječna nominalna kamatna stopa u trećem kvartalu 2010. godine za dugoročne ugovore o leasingu se kretala u rasponu od 7,75% do 9,05%, a efektivna kamatna stopa u rasponu od 8,97% do 12,88 %.

U trećem kvartalu 2010. godine, ukupna prosječna nominalna kamatna stopa za ugovore o leasingu je 8,31%, a efektivna kamatna stopa je 10,95 %.

U usporedbi s prethodnim kvartalom, u trećem kvartalu 2010. godine je evidentan blagi pad nominalnih i efektivnih kamatnih stopa po novosklopljenim ugovorima u navedenim razdobljima.

Značajna razlika između nominalne i efektivne kamatne stope je posljedica PDV-a na kamatu, koji je obavezan dio ugovora o financijskom leasingu (plaćanje unaprijed od strane korisnika leasinga), kao i dodatni troškovi leasing aranžmana koji su često sastavni dio mjesečne najamnine leasing ugovora (kasko osiguranje i sl.).

Usporedbom iznosa financiranja drugog i trećeg kvartala 2010. godine, konstatirano je da je u trećem kvartalu uslijedilo povećanje iznosa financiranja za 40,11 % u odnosu na drugi kvartal. Najveći porast je zabilježen u segmentu financiranja teretnih i putničkih vozila, kao i u segmentu dugoročnog financiranja nekretnina.

Ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa je smanjena u trećem kvartalu 2010. godine za 0,35%, dok je ukupna ponderirana efektivna kamatna stopa smanjena za 2,4%.

Za ugovore o financijskom leasingu koji su odobreni u izvještajnom mjesecu, leasing društva su obavezna na mjesečnoj razini izvješćivati Agenciju o ponderiranim nominalnim i efektivnim kamatnim stopama, a u skladu s propisanom metodologijom. Na taj način se ostvaruje transparentnost i usporedivost financiranja putem leasinga.

Tablica 4 – Usporedba prosječnih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa za drugi i treći kvartal 2010. god.

R.b.	O P I S	II KVARTAL			III KVARTAL		
		Iznos finansiranja u (000) KM	Ponderisana nominalna kamatna stopa (prosječna)	Ponderisana efektivna kamatna stopa (prosječna)	Iznos finansiranja u (000) KM	Ponderisana nominalna kamatna stopa (prosječna)	Ponderisana efektivna kamatna stopa (prosječna)
1.	Kratkoročni lizing ugovor prema predmetu lizinga:	1.461	8,61%	12,83%	1.575	8,38%	13,03%
a.	putnička vozila	1.051	8,70%	12,97%	1.219	8,58%	13,03%
b.	vozila za obavlja.djelatnosti (terenska i putnička)	391	8,35%	12,26%	355	7,71%	13,07%
.	mašine i oprema	7	7,00%	10,72%	1	7,00%	8,35%
d.	nekretnine	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
e.	šinska vozila, plovni i vazduhoplovni objekti	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
f.	aparati za domaćinstvo	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
g.	Ostalo	12	10,00%	20,06%	0	0,00%	0,00%
1.1.	Kratkoročni lizing ugovor prema korisniku lizinga:	1.460	8,63%	12,90%	1.575	8,38%	13,03%
a.	pravna lica	1.258	8,57%	12,54%	1.257	8,25%	12,51%
b.	preduzetnici	53	9,78%	15,17%	0	0,00%	0,00%
c.	fizička lica	149	8,72%	15,16%	318	8,92%	15,08%
2.	Dugoročni lizing ugovor prema predmetu lizinga:	44.752	8,33%	11,17%	63.175	8,31%	10,90%
a.	putnička vozila	15.162	8,82%	12,06%	19.793	8,55%	11,82%
b.	vozila za obavlja.djelatnosti (terenska i putnička)	11.841	7,97%	10,72%	18.583	7,75%	10,46%
c.	mašine i oprema	10.008	8,60%	11,60%	13.718	8,55%	11,37%
d.	nekretnine	7.731	7,58%	9,52%	11.070	8,54%	9,40%
e.	šinska vozila, plovni i vazduhoplovni objekti	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
f.	aparati za domaćinstvo	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
g.	Ostalo	10	11,36%	17,72%	11	8,19%	8,97%
2.1.	Dugoročni lizing ugovor prema korisniku lizinga:	44.752	8,34%	11,21%	63.175	8,32%	10,84%
a.	pravna lica	36.449	8,18%	10,93%	53.299	8,24%	10,62%
b.	preduzetnici	755	9,65%	12,77%	513	9,05%	12,88%
c.	fizička lica	7.549	8,98%	12,41%	9.363	8,73%	11,95%
UKUPNA PONDERISANA KAMATNA STOPA ZA II I III KVARTAL 2010. GODINE:		46.212	8,34%	11,22%	64.750	8,31%	10,95%

6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Nakon detaljne analize pokazatelja poslovanja leasing društava u Federaciji BiH za prvih devet mjeseci 2010. godine i usporedbe s prethodnim razdobljima, možemo zaključiti da se sektor leasinga u Federaciji BiH još uvijek suočava sa značajnim poteškoćama poslovanja koje proizlaze iz naplate postojećih potraživanja koja su nastala u prethodnim razdobljima.

Otežana naplata koja je dominirala u sektoru leasinga u razdoblju do primjene Odluka FBA, negativni efekti recesije i usporavanje ekonomskih aktivnosti u BiH, otežano zaduženje na domaćem i ino tržištu novca, kao i nelikvidnost matičnih banaka (osnivača) su ključni faktori koji su doprinijeli postojećem stanju.

Blagi trend porasta makroekonomskih pokazatelja (kako u BiH tako i u zemljama okruženja i EU) i samim tim blago povećana potražnje za financiranjem putem leasinga, kao i reorganizacija poslovanja unutar leasing društava u smislu prilagođavanja poslovanja u uvjetima krize i usklađivanje s regulatornim propisima, su faktori koji mogu značajno utjecati na zaustavljanje negativnih trendova koji dominiraju unutar sektora i stabilizirati postojeću situaciju u kontekstu revitalizacije leasing sektora u Federaciji BiH.

Na temelju pokazatelja dobivenih iz leasing sektora u zemljama okruženja dolazi se do zaključka da leasing društva u okruženju imaju sličan trend poslovanja kao i leasing društva u Federaciji BiH. U zemljama okruženja leasing tržište je znatno razvijenije u kontekstu volumena financiranja, te su gubici u poslovanju apsorbirani iz velikog opsega transakcija, kao i činjenica da su regulatorne i porezne institucije ranije pokrenule konsolidaciju i usklađivanje leasing tržišta sa zakonskom regulativom.

Najveći utjecaj na poslovanje leasing društava imaju zajmovi-kreditni koji su plasirani od strane leasing društava do 1. siječnja 2009. Analiza leasing društava pokazuje da leasing društva koja nisu plasirala zajmove imaju znatno manje probleme i uspijevaju sačuvati dobre financijske pokazatelje.

Portfelj financijskog leasinga se može ocijeniti kao zadovoljavajući uzimajući u obzir objektivne tržišne okolnosti i stanje u BiH ekonomiji.

Agencija će se u narednom razdoblju fokusirati na sljedeće aspekte:

- poduzimanje mjera i aktivnosti u okviru svojih nadležnosti za prevladavanje i ublažavanje negativnih efekata globalne financijske krize na sektor leasinga u Federaciji BiH,
- nastaviti kontinuiran nadzor leasing društava posrednim i neposrednim kontrolama,
- dopunjavanje regulative za leasing sektor koja se odnosi na djelovanje i poslovanje leasing društava,
- unapređivanje suradnje s Udrugom društava za leasing u BiH, kao i pružanje stručne pomoći u primjeni zakonske i podzakonske regulative za leasing društva.

Imajući u vidu smanjenje gospodarskih i ekonomskih aktivnosti u BiH, kako bi sačuvali kvalitetu poslovanja leasing društva se trebaju dodatno fokusirati na kontrolu dospjelih nenaplaćenih potraživanja, odnosno najveću pažnju treba posvetiti nekvalitetnim plasmanima i poduzimanju aktivnosti na unapređenju naplate dospjelih potraživanja.

Aktivnosti leasing društava trebaju biti usmjerene na:

- politike i procedure upravljanja kreditnim, operativnim i tržišnim rizicima,
- pokrića iskazanih gubitaka nastalih tijekom 2010. godine kroz povećanje temeljnog kapitala,
- uspostavi sustava internih kontrola i funkciju interne revizije kao neovisne u izvršavanju svojih zadataka,
- unapređenje informatičke podrške u cilju adekvatnih računovodstvenih evidencija i kvalitetnijeg izvješćivanja,
- detaljnije informiranje klijenata o proizvodima koje leasing društva nude u cilju boljeg razumijevanja i ozbiljnijeg pristupa financiranju putem leasinga,
- redovito, ažurno i točno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH.

7. PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima

R. br.	Naziv leasing društva	Adresa i sjedište	Direktor	Telefon	Datum izdavanja FBA licence	Broj zaposl.	Web adresa
1.	Euroleasing d.d. Mostar	Vukovarska 1, Mostar	Renata Perić	+ 387 36 394 500	03.02.201.	7	www.euroleasing.ba
2.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	Dženetića čikma 1, Sarajevo	Katarina Sabol	+ 387 33 565 850	11.02.2010	8	www.s-leasing.ba
3.	ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo	Abaza Dženamir	+ 387 33 771 222	22.03.201.	21	www.asa-abanka-leasing.ba
4.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	Branilaca Sarajeva 20, Sarajevo	Belma Sekavić - Bandić	+ 387 33 254 354	19.01.2010	70	www.rlbh.ba
5.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	Džemala Bijedića 2, Sarajevo	Denis Silajdžić	+ 387 33 721 750	16.03.2010	24	www.unicreditleasing.ba
6.	Hypo Alpe Adria Leasing d.o.o. Sarajevo	Trg solidarnosti 12, Sarajevo	Alma Nefić	+ 387 33 702 100	16.03.2010.	72	www.hypo-leasing.ba
7.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Slobodan Vujić	+ 387 33 276 280	12.01.2010.	36	www.vbleasing.ba
8.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 14c, Sarajevo	Amela Kalisi	+ 387 33 716 135	19.03.2010.	9	www.nbleasing.ba
					UKUPNO	247	

Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava

LEASING DRUŠTVO	IME-NAZIV VLASNIKA	učešća%
ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	51,00%
	ALEASING d.o.o. Celje	49,00%
EUROLEASING d.d. Mostar	EUROLEASING d.o.o. Zagreb	27,24%
	EUROHERC osiguranje d.d. Sarajevo	17,66%
	EUROHERC osiguranje d.d. Zagreb	13,52%
	BSO d.d. Sarajevo	8,40%
	AGRAM životno osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	JADRANSKO osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	EUROAGRAM TIS d.o.o. Zagreb	6,50%
	EURO DAUS d.d. Split	6,50%
	EURODOM d.o.o. Osijek	6,50%
HYPO ALPE ADRIA LEASING d.o.o. Sarajevo	HYPO ALPE ADRIA LEASING HOLDING AG. Klagenfurt	100,00%
RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	RAIFFEISEN LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo, BiH	49,00%
NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	NLB LEASING d.o.o. Ljubljana	100,00%
S-LEASING d.o.o. Sarajevo	STEIERMAERKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG, Graz	90,00%
	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	10,00%
UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	UNICREDIT LEASING S.p.A., Milan	100,00%
VB LEASING d.o.o Sarajevo	VB LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	VOLKSBANK d.d. Sarajevo	49,00%

Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava sa 30. 9.2010. (u 000 KM)

R.br	Dani kašnjenja	Stopa rezerviranja	Iznos potraživanja	Ukupne rezerve
1	0-60	0,05%	277.137	139
2	60-90	5%	76.291	3.815
3	90-180	10%	46.017	4.602
4	180-270	30%	21.239	6.371
5	270-360	50%	19.317	9.658
6	preko 360	100%	42	42
UKUPNO			440.043	24.627

Prilog 4. Pregled rezervi za FL leasing društava sa 30.9.2010. (u 000 KM)

R. br.	Dana kašnjenja	Stopa rez. za FL (pokretne stvari)	Stopa rez za FL (nepokretne stvari)	Iznos potraživanja za pok. stvari	Iznos potraživanja za nepokretne	Za pokretne stvari	Za nepokretne stvari	Ukupna rezervisanja
1	0-60	0,50%	0,50%	56.518	6.503	283	33	315
2	60-90	10%	10%	9.394	95	1.047	10	1.056
3	90-180	50%	50%	6.352	246	3.370	123	3.493
4	preko 180	100%	75%	23.108	1.517	23.105	1.136	24.243
5	preko 360		100%	0	0	0	0	0
UKUPNO				95.372	8.361	27.805	1.302	29.107

Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja po razdobljima (000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2009		30.6.2010		30.9.2010		% rasta	
		Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	30.6.2010 / 31.12.2009	30.09./ 30.06.2010
	AKTIVA								
1.	Novac i novčani ekvivalenti	28.940	2,06%	27.516	2,14%	21.560	1,75%	-4,92%	-21,65%
2.	Plasmani bankama	45.000	3,20%	45.000	3,50%	45.000	3,66%	0,00%	0,00%
3.	Potraživanja po finansijskom leasingu, neto (3a-3b-3c-3d)	564.464	40,09%	548.266	42,67%	547.686	44,49%	-2,87%	-0,11%
3a)	potraživanja po finansijskom leasingu, bruto	674.582	47,92%	671.166	52,24%	678.925	55,15%	-0,51%	1,16%
3b)	rezerve za gubitke	10.245	0,73%	23.472	1,83%	29.107	2,36%	129,11%	24,01%
3c)	odgođeni prihodi po osnovi kamata	98.648	7,01%	98.223	7,64%	101.084	8,21%	-0,43%	2,91%
3d)	odgođeni prihodi po osnovi naknada	1.225	0,09%	1.205	0,09%	1.048	0,09%	100,00%	-13,03%
4.	Potraživanja od supsidijarnih osoba	84.333	5,99%	83.587	6,51%	83.102	6,75%	-0,88%	-0,58%
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto (5a+5b-5c-5d)	95.739	6,80%	98.449	7,66%	95.383	7,75%	2,83%	-3,11%
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	46.865	3,33%	50.820	3,96%	50.616	4,11%	8,44%	-0,40%
5b)	materijalna i nematerijalna imovina - operativnog leasinga	73.914	5,25%	76.138	5,93%	74.066	6,02%	3,01%	-2,72%
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	8.085	0,57%	9.248	0,72%	9.795	0,80%	14,38%	5,91%
5d)	ispravka vrijednosti-operativni leasing	16.955	1,20%	19.261	1,50%	19.504	1,58%	13,60%	1,26%
6.	Dugoročne investicije	40.039	2,84%	37.435	2,91%	36.973	3,00%	-6,50%	-1,23%
7.	Ostala aktiva	549.308	39,02%	444.603	34,61%	401.243	32,60%	-19,06%	-9,75%
	UKUPNA AKTIVA (1+2+3+4+5+6+7)	1.407.823	100,00%	1.284.856	100,00%	1.230.947	100,00%	-8,73%	-4,20%
	PASIVA								
9.	Obveze po uzetim kreditima, neto (9a+9b-9c)	1.320.288	93,78%	1.250.695	97,34%	1.191.363	96,78%	-5,27%	-4,74%
9a)	obveze po kratkoročnim kreditima	61.817	4,39%	61.300	4,77%	60.888	4,95%	-0,84%	-0,67%
9b)	obveze po dugoročnim kreditima	1.259.252	89,45%	1.190.027	92,62%	1.130.998	91,88%	-5,50%	-4,96%
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	781	0,06%	632	0,05%	523	0,04%	-19,08%	-17,25%
10.	Ostale obveze	40.242	2,86%	25.694	2,00%	48.079	3,91%	-36,15%	87,12%
	UKUPNO OBVEZE (9+10)	1.360.530	96,64%	1.276.389	99,34%	1.239.442	100,69%	-6,18%	-2,89%
11.	Temeljni kapital	36.064	2,56%	66.379	5,17%	65.529	5,32%	84,06%	-1,28%
12.	Rezerve	1.975	0,14%	3.423	0,27%	3.423	0,28%	73,32%	0,00%
13.	Akumulirana dobit/gubitak	9.254	0,66%	-61.335	-4,78%	-77.447	-6,29%	-762,79%	26,27%
	UKUPNO KAPITAL (11+12+13)	47.293	3,36%	8.467	0,66%	-8.495	-0,69%	-82,10%	-200,33%
	UKUPNO PASIVA (9+10+11+12+13)	1.407.823	100,00%	1.284.856	100,00%	1.230.947	100,00%	-8,73%	-4,20%

Prilog 6. Osnovni pokazatelji poslovanja

	31.12.2008	31.12.2009	30.6.2010	30.9.2010
Aktiva po zaposlenom (000 KM)	5.928	5.677	5.181	4.984
Ukupne obaveze prema ukupnom kapitalu (u %)	54,92	28,77	150,75	- 145,90
Ukupne obaveze prema osnovnom kapitalu (u %)	55,92	37,73	19,23	18,91
CIR (Omjer troškova i prihoda)* (u %)	99,44	75,22	71,59	75,77
Omjer troškova rezervi i prosječne aktive	1,15	1,68	13,03	11,03

* *Napomena: u troškove nisu uključeni troškovi rezervacija.*

Prilog 7. Konsolidirana bilanca uspjeha po razdobljima (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2009		30.6.2010		30.9.2010		% rasta (pro rate)	
		Iznos (000 BAM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 BAM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 BAM)	% u ukupnim prihodima	30.6. 2010 / 31.12. 2009	30.9./ 30.6. 2010
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI								
1.	Prihodi od kamata (1a+1b)	120.123	78%	48.864	76%	72.854	77%	-19%	-1%
1a)	Kamate po finansijskom leasingu	64.479	42%	23.954	37%	35.770	38%	-26%	0%
1b)	Ostali prihodi od kamata	55.644	36%	24.910	39%	37.084	39%	-10%	-1%
2.	Rashodi po kamatama	61.774	40%	22.530	35%	34.173	36%	-27%	1%
3.	Neto prihodi od kamata (1.-2.)	58.349	38%	26.334	41%	38.681	41%	-10%	-2%
II	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI								
4.	Operativni prihodi (4a+4b)	33.743	22%	15.331	24%	22.364	23%	-9%	-3%
4a)	Prihodi od operativnog leasinga	14.746	10%	6.789	11%	10.083	11%	-8%	-1%
4b)	Ostali operativni prihodi	18.997	12%	8.542	13%	12.281	13%	-10%	-4%
5.	Operativni rashodi (5a+5b+5c)	53.959	35%	23.428	36%	37.978	40%	-13%	8%
5a)	Troškovi plata i doprinosa	11.089	7%	5.394	8%	8.291	9%	-3%	2%
5b)	Troškovi poslovnog prostora	14.281	9%	7.642	12%	11.544	12%	7%	1%
5c)	Ostali operativni troškovi	28.590	19%	10.392	16%	18.143	19%	-27%	16%
6.	Troškovi rezervi za gubitke	25.270	16%	87.714	137%	109.137	115%	594%	-17%
7.	Dobit prije poreza (3+4-5-6)	12.864	8%	-69.477	-108%	-86.070	-90%	-1.180%	-17%
8.	Porez na dobit	1.839	1%	95	0%	161	0%	-90%	13%
9.	Neto dobit (7-8)	11.025	7%	-69.572	-108%	-86.231	-91%	-1.362%	-17%

Prilog 8. Rangiranje bilančne sume

30.6.2010.					30.9.2010.					
Rang	Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Učešće 2010.	Kumul. učešće	Rang	Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Učešće 2010.	Kumul. učešće	Indeks bilančne sume
1.	Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o.	499.645	38,89%	38,89%	1.	Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o.	485.350	39,43%	39,43%	97
2.	Raiffeisen Leasing d.o.o.	270.109	21,02%	59,91%	2.	Raiffeisen Leasing d.o.o.	233.703	18,99%	58,41%	87
3.	UniCredit Leasing doo	180.962	14,08%	73,99%	3.	UniCredit Leasing doo	176.749	14,36%	72,77%	98
4.	VB Leasing d.o.o.	105.676	8,22%	82,22%	4.	VB Leasing d.o.o.	106.238	8,63%	81,40%	101
5.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	78.096	6,08%	88,30%	5.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	79.066	6,42%	87,83%	101
6.	Asa Aleasing d.o.o.	74.633	5,81%	94,11%	6.	Asa Aleasing d.o.o.	74.791	6,08%	93,90%	100
7.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	44.789	3,49%	97,59%	7.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	45.009	3,66%	97,57%	100
8.	Euroleasing d.d. Mostar	30.946	2,41%	100,00%	8.	Euroleasing d.d. Mostar	30.041	2,43%	100,00%	97
UKUPNO		1.284.856	100%				1.230.947	100%		96